

Neapolis University

HEPHAESTUS Repository

<http://hephaestus.nup.ac.cy>

Archive Cypriot Newspaper Materials

Cypriot

1907-03-31

þÿ š í à á¹ ¿ â - ± á . 3 6 1

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9536>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΜΥΡΙΟΣΤΗ ΑΠΟΠΕΙΡΑ

Αι γλώσσαι ἐνεία ἢ δέκα ῥητόρων τοῦ Κυπριακοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου, ἑλλήνων, ὀθωμανῶν, ἀγγλων, ἰκονισθησαν ἀπὸ ἐξ ἡμερῶν ἐπὶ τῆς πολυθρῦλλήτου χηρείας τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου.

Ὅ,τι ἐλίχθη καὶ ἐγράφη ἀπὸ ἐπταετίας ἐπὶ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τούτου, ἤμπορεῖ ἀνευ ὑπερβολῆς ν' ἀποτελεσθῆ μίαν νέαν «Βρετανικὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν». Καὶ ὁμοίως ἀπὸ τῆς νέας αὐτῆς ἐγκυκλοπαιδείας τίποτε δὲν ἐβγήκεν ἔως τώρα. Καὶ οἱ ῥητορικοὶ ἀκόμη λόγοι τῆς ἐξουμάδος ταύτης θὰ ἠδύνατο ν' ἀποτελέσωσι ἕνα ἐπι παρόμοιον ὄγκον!

Ἡ ὑπόβλη ἡ νομοσχεδίου εἰς τὸ Νομοθετικὸν ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν ὀκτώ ἐκ τῶν ἐνεία ἑλλήνων βουλευτῶν, ὅ,τι οὐ θέλουσι νὰ κανονίσωσιν ἕνα ἀσφαλῆ τρόπον ἐκλογῆς λαϊκῶν ἀντιπροσώπων καὶ ἕνα ἀσφαλῆ τρόπον ἐξελέγξεως ἐκστάσεων ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν—καὶ ἡ ἐξελέγξις τῶν ἐκστάσεων ἀκροβῶς εἶνε, ὡς ἐθυσμούμεθα ὅλοι, ὁ βράχος καθ' οὗ προσέκρουσε καὶ ἐσυνάγησε τὸ ζήτημα εἰς τὴν ἀρχὴν του—εἶνε ἡ τριακοστῆ, ἑκατοστῆ, μυριοστῆ ἀπόπειρα πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ.

Ἐπὶ ἐπτὰ ἔτη μίαν μικρὰ ἐκκλησίαν σπικρίτεται καὶ ἐξευτελιζέται διὰ νὰ εὑρῆται ἕνα τρόπον νὰ θέσῃται ἕνα νόμιμον ἀρχηγὸν ἐπὶ κεφαλῆς. Καὶ ὁμοίως εἰς ἕνα τὸν ἄλλον κόσμον κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἐγενήθησαν, ἐξευλίχθησαν, ἐλύθησαν τὰ μεγαλύτερα, τὰ φοβερῶτερα προβλήματα! Καὶ ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος ἐξοκολοῦθι νὰ προχωρῆ καὶ νὰ προσδεύῃ, εἴτε μὲ τὸ σπαθί, τοὺς πολέμους εἴτε μὲ τὸ σπαθί τῆς εἰρήνης, καὶ νὰ πλησιάζῃ μὲ ἀπρόσκοπτα πάντοτε βήματα πρὸς τὸ ἰσχυρὸν του.

Θεόπνευστος ἀληθῶς ὁ καὶ τῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὸν ὁποῖον χηρεύουσα ἐπισκοπικὴ ἔδρα πρέπει νὰ πληροῦται ἐντὸς τριῶν μηνῶν. Δὲν ἤμπορεσεν ὁμοίως νὰ ἐρασησθῆ καὶ εἰς ἡμᾶς, εἰ ὅποιοι... ἀκόμη ζητοῦμεν κανόνας διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς.

Τόσα σχέδια λύσεως ἐγχορίου βιομηχανίας, ἀλλὰ τόσα ραγδαίως μεταβαλλόμενα μάλιστα ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἢ ἀπὸ τὰ τρία Πατριαρχεῖα, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἐλεύθερον Βασιλεῖον, ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἀποικιῶν τῆς Ἀγγλίας, ἀπὸ κάθε ἕνα πρὸ ἡμποροῦσεν ὁπωσδήποτε νὰ δώσῃ γνώμη. Ἡ κανένα δὲν θὰ ἦτο θεόπνευστος, ἢ ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε τὴν καταστροφὴν μας!

Ἡμποροῦσε κανεὶς ν' ἀναφωνήσῃ: «Ἄλλ' ἢ Ἐκκλησία δὲν κατόρθωσε ποτὲ νὰ λύσῃ καὶ ἀπίρως μεγαλύτερα ζητήματα; Διατί λοιπὸν δὲν δύναται νὰ ἐμπεισθῆ καὶ νὰ μᾶς δώσῃ ἕνα μόνον σχέδιον ἀλλὰ τόσον ἀτραπηδόλον ὥστε νὰ φωτίσῃ ὅλους καὶ νὰ ἐπιτευχθῆ τὸ ποθοῦμενον;

Καὶ ὁμοίως εἶνε ἀνάγκη ὁ λαὸς αὐτός, ὅσον μικρὸς καὶ ἀσήμαντος ἂν εἶνε, νὰ μὴ καταστραφῆ τόσον ἄδικα. Ἀλλὰ καὶ πρέπει εἰς Ἀρχιεπίσκοπος μὲ συντριπτικὴν καὶ μὲ δημιουργικὴν συγχρόνως δύναμιν.

Ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐν τῷ μέσῳ τῶν φλεγόντων ῥητόρων μὲ τοὺς κεραυνούς τῶν κανόνων, μὲ ὅλην τὴν σαλάταν μὲ τὴν ὀπίαν ἀπὸ ἐπτὰ χρόνων, τρέφουν τὴν δυστυχῆ Κύπρον ὑπεύθυνοι τε καὶ μωροὶ ἀνεύθυνοι, μὲ τὸν κερυνὸς τῶν προνομίων,

τῶν θεισμιῶν, τῶν δικαιωμάτων ἐν μέσῳ συναγερμού τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου ἐν μέσῳ προβλημάτων ὡς τὸ ἐὰν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος εἶχε κατηχηθῆ ὅταν προήδρευε τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἢ δὲν εἶχεν: ἐν μέσῳ ὅλου αὐτοῦ τοῦ συναγερμού ἡ Κυβέρνησις φαίνεται ὡς νὰ λέγῃ:

—Εὐλογημένοι, τί σκοτῶνεσθε νὰ εὑρετε λύσιν; Καὶ ἂν τὴν εὑρετε, τὸ κομματικὸν ντελίριον σα; ἐκυρίευσεν τόσον ὥστε τὸ μόνον βέβαιον εἶνε ὅτι ἐπάθετε πλέον ἐκεῖνο πρὸ ἐλχαν πάθη καὶ εἰς ἑσβρατοί. Δηλαδή: ἡ γενεὰ αὐτὴ εἶνε καταδικασμένη νὰ μὴ ἴδῃ τὴν Γῆν τῆς Ἐπαγγελίας!

Ἄλλ' ὁπωσδήποτε, κατὰ τὴν μακρὰν συζήτησιν ἡ Κυβέρνησις εὑρέθη ἀφ' ἐνός μὲν ἐνώπιον τῆς γνώμης τῆς μειοψηφίας ὅτι οἱ νομοθετοῦντες ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων διατρέχουσι κινδύνους ἀνευ συμβουλῆς τῶν ἐδότων, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐνώπιον τῶν ἐπιχειρημάτων τῆς πλειοψηφίας ὑπὲρ τοῦ «κανονικοῦ» τοῦ νομοσχεδίου. Ἀπὸ τὴν λεπτὴν θέσιν, κατὰ τὴν ταπεινὴν μας γνώμην, θὰ ἐξήρχετο, ἂν εἶδετο, τὸ νομοσχέδιον ἐδῶ, τὸ ἀπέστειλε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ὁπερ—συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν, ἢ ἀνέκαθεν ἔθεσεν ὅτι δὲν ἐπεμβαίνει εἰς ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα τῆς νήσου—νὰ ἐλθῆ εἰς συνενόησιν μὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον πρὸς ἐπικυρώσῃ ἢ ἀπορρίψῃ τὸν νόμον.

Εἶνε ὁ μόνος τρόπος νομιζόμεν νὰ μείνουν καὶ τὰ τρία μέρη εὐχαριστημένα, καὶ ἂν πάλιν... μὴ ἤθελε λυθῆ τὸ Ζήτημα!

Ἡ ΕΒΔΟΜΑΣ

25 ΜΑΡΤΙΟΥ ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸν καιρὸν. Στάς 8 μετρία συννεφιά. Στάς 9 περισσοτέρως συννεφιά καὶ ὀλίγοι ἀνεμοί. Στάς 10 ἀρχίζουσι κῶδωνε: τὴν θρησμοθετικὴν των πρόσκλησιν διὰ τὴν θεολογίαν, καὶ... ὀλίγη βροχὴ. Στάς 11 1/2 θύελλα, ἀλλ' ἡ τελετὴ εἶχε λήξῃ πλέον. Καὶ τὸ ἐπὶ τῆς αἰθρίας.

Τὸ ἐξολογώτερον σημεῖον τῆς ἑορτῆς ἦτο ἡ μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν λειτουργίη τοῦ Σεβαστοῦ Ἱεράρχου Κυρηναίας εἰς τὸν ναὸν τῆς Φανερωμένης καὶ ἡ χοροστασία αὐτοῦ κατὰ τὴν κοσμοδριθῆ θεολογίαν.

Ἐυφρόνου μνηεῖς ἐξίζει πολὺ ἡ ὁμοιόμορφος στολὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Περθαναγωγείου Φανερωμένης. Εἶνε ἡ πρώτη ὥρα ἂφ' ὅτου καθ' ἑαυτὴν τὸ ὁμοιόμορφον: Λευκὸν ὕφασμα ἐγχορίου βιομηχανίας, μὲ ναυτικὸν κολλᾶρον χρώματος ἐπρηνεῦ οὐρανοῦ εἰς τὸν λαμπρὸν φάγγος τοῦ αὐτοῦ χρώματος μεταξωτός, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἄκρου παρκοῦν ἀπὸ τρυπῆς ἐπάνω εἰς λαυρὸν λευκὴν φθάνουσαν εἰς τὴν ἑσπρὴν.

Εἶν ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν συγχαρητήρια διὰ τὴν θελκτικὴν καὶ ἀπλὴν στολὴν, νομιζόμεν ὅτι πρέπει νὰ τὰ ἀπευθύνωμεν πρὸς τὴν Διευθύντριαν. Ἀλλὰ... δὲν μπορούσαν νὰ φερῶν τὴν ἰδίαν καὶ αἱ διδασκάλισσαι;

Ἡ μαθητικὴ παρέλασις ἔπρεπε νὰ ἦτο ὑπείρως ὀλιγώτερον κομμομένη. Ὁ χορὸς τῶν ἐθνικῶν τραγουδιῶν καλὸς ἀλλ' ὄχι καὶ ζωηρός. Καὶ τοῦ χρόνου ἐλεύθεροι!

ΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ

Ἀφ' οὗ τελεωτικῶς ἐψηφίσθη τὸ γνησιόλογον περὶ γενικῆς Ἐπανεκτιμήσεως καὶ Ἐγγρηφῆς τῆς ἀκινήτου περιουσίας νομοσχέδιον ἐντὸς 10 συνεδριῶν, γινουμένων ἐν διαστήματι 15 ἡμερῶν, μίαν μικρὰ ἐπιθιῶρησι τοῦ τρόπου τῶν συζητήσεων εἶνε ἀναγκαῖα, ἀφ' οὗ ὁ τρόπος οὗτος περιέχει πολλὰ χαρακτηριστικὰ καὶ περιεργὰ καὶ διδακτικὰ σημεῖα.

Ὁ Διευθυντὸς τοῦ Κτηματολογίου θὰ ἐπιτελεῖ τὴν ἐπιτελεῖ τῶν

δαφνών του. Κατά τας 12 τελευταίας συνεόδους το νομοσχέδιον μετεβλήθη εις χειράς του 25 φορές κατ' ελάχιστον. Σωστός Πρωτεύς. Καί ο κ. Σμιθ, σωστός Μενέλαος, επιμένων περισσότερο έφ' όσον μεταβάλλετο το νομοσχέδιον ή απερρίπτετο. Δι' ατί άρα γε...

Κατά τας 5 συνεόδους ήτο ό μόνος εκ μέρους της Κυβερνήσεως, ό όποιος είχε να άπαντᾷ εις τα έωδεκα αίρετά μέλη, να διοη έξηγήσεις, να άνασυντάττη τροποποιήσεις και άρθρα, να λύη άπορίας 'Η δυσπρότητα των αίρετων εις κάθε άρθρον ώς είχαν, έκαμνε τον κ. Σμιθ να ιδρώνη κυρολεκτικώς.

Ός επί το πλείστον αντίπαλόν του είχε το Πανιερώτατον μέλος—καθήμενον άκρ.ώς άπέναντί του. Καί ή μονομαχία αυτή είνε από έωδεκαετίας! 'Η τελευταία όμως διεξήχθη με μειδιήματα, χιούμορ, ακόμα μου την χάριν να δεχθής τόσα κ. τ. δ.

Παρατηρήσαμεν ακόμη, ότι τα αίρετά μέλη δέν ιδουσιπύτουον μόνον εις κάθε άρθρον του νομοσχεδίου άλλ' έν γίνεται πρός τον εισηγητήν του, ώς ει' Ατρείδαι πρός τον 'Οδυσσεά. Πικρά παίρα άρα γε...

Το νομοσχέδιον έπλησίαζεν επί τέλους να γίνη νόμος. Είχε υπολειφθῆ το 27 άπλως διά να άνασυνταχθῆ, και το 29, όπερ έλλαττει τα τέλη μεταδιδάσεως εις το ήμισυ... 'Ο κ. Σμιθ έχει άμισως πρός τα δεξιά του τα όθωμανικά μέλη, μετά των όπίων άρέσκαται συχνά να κρυφομιλή.

Και ίδού ό όθωμανός βουλευτής Λευκωσίας—Κυρηνείας, σηκώνεται και προτείνει την τροποποίησιν, καθ' ήν ή 'Ιερά Κτηματούνη των τούρκων, εάν ζημιωθῆ εκ της έλαττώσεως των δικαιωμάτων μεταδιδάσεως, ν' αποζημιούται εκ των Δημοσίων Προστίθων και της αποζημιώσιν να όρίζη ό 'Αρμοστής έν συνεργασία με τους έπάρχους του 'Εβκιάφ | Διηλαδή νέος Φόρος 'Υποτελείς |

'Η πρότασις άκούεται υπό των έλλήνων βουλευτων με 1/2 όσειν καταπλήξσεως και 1/2 αγανακτήσεως. 'Εγείρεται πρώτος ό Μ. Κιτίου και παρακαλεί τον όθωμανόν ν' άποσύρη την πρότασιν, πιστεύων ότι, άφού ή Κυβέρνησις χάριν του λαού εδέχθη την έλάττωσιν των δικαιωμάτων της μεταδιδάσεως, και το 'Εβκιάφ θά πρόξη τουτό.

Τα λοιπά έλληνικά μέλη δι' έρωτήσεων ζητούσι να μάθωσιν από τον Δ. του Κτηματολογίου πόση θά είνε ή ζημία του 'Εβκιάφ, και ποίαν μέθεδον θ' άκολουθήση διά να την εύρίσκη. 'Ο κ. Σμιθ άπαντᾷ σκοτεινότερα ότι διά να φανῆ τουτό πρέπει πρώτον ό νόμος να τεθῆ εις έφαρμογήν, άλλε νομίζει ότι ή ζημία δέν θά υπερβῆ τας 200 λίρας. Καί ό κ. Σμιθ έξκολουθεί να υποστηρίξη, ώς εθωότητα άγγέλου την τροποποίησιν.

Το νομοσχέδιον κινδύνευσε ούτω δι' 21ην φοράν.

'Η συνεόδρια είχαν αναβληθῆ επί της τροποποιήσεως ταύτης, άλλε την έπαύριον ό κ. Σμιθ λέγει ότι αναβλήθη διά την άνασύνταξιν του 27 και άφήγει τελευταίαν την τροποποίησιν.

'Η λύσις όμως έπῆλθεν όσμυτική. Λίγοι όταν ήλθεν ή σειρά της τροποποιήσεως, ό κ. Θεοδότου φέρει την ένστασιν κατά της άρχής αυτής ώς έντιουνταγματική: Μένον ό 'Αρμοστής έχει δικαίωμα να προτείνη διάθεσιν των γενικών προσόδων. 'Ερωτᾷ λοιπόν την Κυβέρνησιν εάν τῆ άδεία της προσήχθη ή τροποποίησις.

'Ο Σιεφκίτ βέης επικαλείται τας συνθήκας έναντίον των όπίων δέν έπ τρέπεται εις το Νομοθετικόν να νομοθετήση, και αί όποια προσπαίξουσι την περιουσίαν του 'Εβκιάφ. Παρακαλεί κατόπιν αυτός τώρα τα έλληνικά μέλη, έν όνόματι της αδελφικής συμβιώσεως όθωμανών και έλλήνων, να άποσύρωσι την ένστασιν.

'Ο κ. Θεοδότου άπαντᾷ ότι είνε ζήτημα άρχής και διά τους μόν και διά τους δε αί γενικαί πρόσοδοι πρέπει να διατίθενται ύπέρ της γενικής ωφελείας και όχι ύπέρ προσώπων και σωματείων, το δε 'Εβκιάφ ούδόλωζ ζημιούται εκ του νόμου. 'Επίρχεται ή δήλωσις του 'Αρμοστού ότι εύρίσκει έρθῆν την ένστασιν, έλαδεδιούτος εξ άλλου τον Σιεφκίτ βέην ότι δέν είνε δυνατόν να μη ίχη ύπ' όψιν τας βασιλικάς όδηγίας περί μη ψήφισσεως νόμων κατά των συμφερόντων του 'Εβκιάφ.

'Ο Σιεφκίτ βέης ως ύστάτην προσπάθειαν προτείνει νέν τροποποίησιν, να τα βακουφικά δικαιώματα μένωσιν ώς έχουναι. Την φοράν αυτήν όμως και ό κ. Σμιθ εύρίσκει ότι δέν κινδυνεύουσι καθόλου αί πρόσοδοι του 'Εβκιάφ |

Το νομοσχέδιον επί τέλους έψηφίσθη, και ό κ. Σμιθ το έπιστέφει με μίαν εκδήλωσιν χαράς άπευθυνομένην ιδίως πρός τον Μ Κιτίου.

Καιτοι δε σπενίως έγινε νόμος με τόσην προσοχήν, καιτοι δι' αυτόθ θα εκλίπη έν πρώτοις ή κληρονομική λάσπη, και δέν θα πληρώνη πλέον ό ένως τον φόρον του κτήματος του άλλου, έν τούτοις όλοι φοβούνται άπρόοπτα εις βάρος του κτηματιών.

Διά τουτό δρείλομεν να έπιστήσωμεν την προσοχήν της Κυβερνήσεως όπως εις την έφαρμογήν του νόμου τας σκοπίας εξομαλύνη πάντοτε ώς Κυβέρνησις πολιτισμένη.

ΚΥΠΡΙΑ ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

'Ηλθεν εξ 'Αθηνών μετά του μνηστήρος αυτής κ. Π. Λεοτιάδου, Ιατρού, ή δεσποινίς Καλλιόπη Πασχαλίδου, ή πρώτη κυπρία διδάκτωρ της φιλολογίας. 'Αφού άποτεινώμεν τα έγκάρδια ήμών ευχαρητηρια πρός την δ. Πασχαλίδου διά την διπλήν αυτής έπιτυχίαν, την έν τῶ σταδίω της έπιστήμης και την έν τῶ είνω, δρείλομεν άμισως να ευχαρωμεν και την ιδιαιτέραν αυτής πατρίδα, την Λευκωσίαν, διά την άπόκτησιν της πρώτης κυπρίας διδάκτορος. Ούδόλωζ άμφιβάλλομεν ότι ή δ. Πασχαλίδου, συνεχίζουσα έν Κύπρω το έργον όπερ έτετέλεισεν έν Σμύρνη και Κων/πόλει ή άλλη μουστροφής κυπρία, ή μακαρτίτις Σαφώς Λεοντιάς, θ' αναδειξη το άνώτερον του Παρθεναγωγείου τμήμα, εάν ήθελε κληθῆ να το διευθύνη, άντάξιον της «Παλλάδος», και ότι δι' αυτού θα διαχύτη ανά την νήσον τα νάματα εκείνα της έπιστήμης, τα όποια δι' άτρύτων μέχθων ήντλησεν εξ 'Αθηνών ή γενναία της Κύπρου κόρη.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ Ο 'ΕΡΜΗΣ'

'Εν Κυρηνεία.

'Ο διευθυντής του γνωστοτάτου τούτου Ξενοδοχείου διά να έπαρκέση εις την πύλατιαν του ενοκίασιν ώς Ξενοδοχείον και τη νείαν οικίαν του κ. 'Ι. Γρ. Δημητριάδου, κειμένην εις το κεντρικώτατο μέρος της Κυρηνείας, έχουσαν δε πανταχόθεν μαγευτικήν θέαν, και ωραιότατα δωμάτια εύάερα και εύήλια.

Οι επισκέπται της έξοχικής πελειως εύρίσκουσιν εις το Ξενοδοχείον ό «ΕΡΜΗΣ» άάπαυσιν, καθαριότητα και πάναν περιποίησην.

Ποδήλατα πρώτης!

'Εφθασαν ποδήλατα άγγλικά, κομψά, στερεά, μάρκας Royal Enfield, φριγούηλ (free wheel). Εις το κατάστημα των κ. κ. Μ. Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΟΥ και Σία, έν Λευκωσία και Λάρνακι.

Πωλούνται εις τιμάς συγκαταβατικάς.

Γέμπλα εκκλησιών.—Μοναδική έργασία.

Προσκαλομεν το λοιπόν να επισκεφθῆ εις το Κατάστημα μας δύο εικονοστάτια διά της εκκλησίας του χωριου Ψημολόφου, τα όποια κατεσκευάσαμεν ήμεις.

Εις την Ξυλογλυφίαν έτελειοποιήθημεν έν 'Αθήναις, όπου διεμενάμεν τρία έτη, αναλαμβάνομεν δε την εκτέλεσιν είωνόδηποτε έργασιών δι' εκκλησίας.

Το Κατάστημά μας εύρίσκαται εις την όδον χοιροπωλείων, άπέναντι της ταβέρνας Φανερωμένης, έν Λευκωσία.

'Αγαθοκλής Χατζησαάβδα Γεώργιος Κυριακος.

Φαρμακείον Σ. Θωμαΐδου,

έν Κυρηνεία.

'Εκομίσθη δ α μ α λ ι ε ε λ β ε τ ι κ ή και πωλείται πρός πέντε γρόσια το σωληνάριον. Το Φαρμακείον τουτό είνε ό μόνος έν Κύπρω άντιπρόσωπος των έν 'Ελβετ'α φημισμένων κατασκευαστων δαμυλίδος.

Γεώργιος Νιχαήλ Νιπαλιτζής.

Εμπορορράπτης.

Κασιμήροα της έποχής, ποιότητων και χρωματισμών πρώτης. 'Επισκεφθῆτε τα μία, μόνον φοράν και βλέπομεν. 'Απέναντι του «Κυπρίου».

'Ο «ΚΥΠΡΙΟΣ» εκδίδεται εκ του γραφείου αυτού έν τη Στοᾷ Φανερωμένης έν Λευκωσία. Οι όροι των συνδεδεμένων έχουσιν ως ακολούθως:

Διά τας πόλεις της Κύπρου, έτησία 12 σελ. Διά τα χωρία σελ. 10, διά τους διδασκάλους και τους άστυφύλακας πελ 8. 'Αγγελία διά μίαν φοράν πρός 2 γρ. την γραμμήν. Κυβερνητικαί άγγελιαί γρ. 2 1/4 ή γραμμή. Διά διατριβάς ιδιαιτερι συμφωνίαί: 'Εκάστη έτησία συνδρομή περιλαμβάνει 52 αριθμούς.

Διευθυντής και υπεύθυνος Κ. ΦΥΛΑΚΤΟΥ.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

Η ΕΥΛΟΓΙΑ ΕΝ ΛΕΜΕΣΩ

Πώς προήλθε. — Καθησυχαστικά νεώτερα.

Τὸ πρῶτον κρούσμα εὐλογίας ἐν Λεμεσῷ πρὸ εικοσιν ἡμερῶν ἐπὶ γυναῖκός, ἣτις καὶ ἀπέθανε, διεδέχθη δεύτερον ἐπὶ παιδιοῦ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ. Ἀπὸ τὸ δεύτερον τοῦτο κρούσμα παρήλθον ἤδη 13 ἡμέραι χωρὶς ν' ἀναφανῆ ἄλλο, πρέπει ὅμως νὰ πηρέθουν δεκαεξ ἡμέραι διὰ νὰ φανῆ ἂν δὲν θὰ ὑπάρξῃ ζῶν.

Ἡ γυνή, ἣτις ἀπέθανεν, ἐργάζετο εἰς ἐργοστάσιον γύψου καὶ τὸ μόλυμμα ἦλθε μὲ τοὺς ἐπιστρεφόμενους σάκκους ἐξ Ἀλεξανδρείας ὅπου τῶρα συμβαίνουν καθ' ἑκάστην περὶ τὰ 130 κρούσματα! Ἐνεκα τῆς ἐκλείψεως τῆς πανώλους ἡ Κυβέρνημας εἶχε καταργήσῃ πᾶν μέτρον, ἀλλ' ἤδη ἐπέβαλε τὴν ἀπολύμανσιν.

Ἐν Λεμεσῷ, ἔννοεῖται, ὁ κ. Ἀρχίατρος διέταξε πᾶν μέτρον, κατὰ τῆς ἐπιδημίας, πρὸς τὴν Κυβερνητικὴν ἐμβολιαστὰν διεξάγουσι καθ' ἑκάστην περὶ τοὺς 500 ἐμβολισμοὺς. Προσωπικῶς ὁ κ. Ἀρχίατρος μεταβαίνει σήμερον εἰς Λεμεσὸν καὶ ἐπανέρχεται μεθαύριον Δευτέραν.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἀμμοχώστου, ὅπερ ἔχει ἐκλεγῆ ὡς προ τινος ἐγγραφόμεν, συνεδριάσαν τὴν Δευτέραν ἐξέλεξε Πρόεδρον αὐτοῦ τὸν φίλιτον κ. Λούην Λοῖζου, δικηγόρον καὶ βουλευτήν. Συγχύριμεν καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸν νέον Δημάρχον, ὅχι διὰ τὴν ἀποκτησιν τοῦ τρίτου τίτλου τοῦ ὄσον διότι τῷ δίδεται καὶ ἄλλη εὐκαιρία νὰ ἐργασθῆ ὑπὲρ τῆς μετῶν μίλλον κολεῶς του.

Ὁ κ. Λοῖζου ἐζήτησεν ἀπὸ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον νὰ τῷ ἐπιτραπῆ ν' ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα τοῦ Δημάρχου μετὰ τὴν λήξιν τῆς συνεδου τοῦ Νομοθετικοῦ, μέχρι δὲ τότε καθήκοντα Δημάρχου θὰ ἐκτελῆ ὁ ἐκλεγείς Ἀντιπρόεδρος κ. Χρυσόστομος Λοῖζου, ὅστις εἶναι καὶ θείος τοῦ Προέδρου.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Σκηναὶ ἐν Λάρνακει.

Ἡ ἐπέτειος τῆς ἰθνηκῆς ἀναγεννήσεως ἐωρτάσθη καὶ ἐν Λάρνακει παθηγουικῶς. Κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἡ σημαία ἐχαίρεισθη μὲ 21 ὀμβρολάς. Ἡ δόξολογία ἐτελείσθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Λαζάρου, χοροστατοῦντος τοῦ ἀρχιμανδριτοῦ κ. Μελετίου, παρισταμένων τῶν μαθητῶν ὄλων τῶν σχολείων, τοῦ καθηγητοῦ τοῦ ἡμιγυμνασίου Ἱεροκλήρου κ. Κωνσταντινοῦ πλέξαντος τὸν πανηγυρικόν. Εἰς τὸ ἑλληνικὸν προξενεῖον ὁ κ. Πρόξενος ἐν στολῇ ἐδέχθη μετὰ τῆς εὐγενοῦς Κυρίας καὶ δεσποίδος θυγατρὸς του τὸ πλῆθος, προσφωνήσαντο: τῷ ἀρχιμανδριτοῦ καὶ τοῦ βουλευτοῦ κ. Χατζηγιάννου, ὅστις παρεκάλεσε τὸν κ. Πρόξενον νὰ διαβιβάσῃ τὰ ἀγνά πατριωτικὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν Βασιλέα Γεώργιον. Πρὸ τοῦ προξενεῖου εἰ μὴθιται καὶ αἱ μαθήτραι ἐβαλλόν ἰθνηκὰ τραγούδια. Τὸ ἀπόγευμα ἐν τῷ γυμναστηρίῳ ἀσκήσεις μαθητῶν, ὅστινες κατόπιν ἐξήλθον εἰς διαδήλωσιν ἀνά τὴν πόλιν μὲ ἰθνηκὰ ἄστματα. Τὴν νύκτα ἐγινε λαμπαδηφορία τῶν μαθητῶν τοῦ γυμνασίου, καὶ ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζου... τὰ ὄπρῳπτα: Ὁ λαὸς ἀπήτησεν ὅπως ἡ λαμπαδηφορία διέλθῃ τῆς οἰκίας τοῦ κ. Χατζηγιάννου ὅστις θὰ προσεφώει. Ὁ γυμνασιάρχης εὐλόγως ἀπέστη, ὁ λαὸς ἐπέτιθη κατὰ τοῦ γυμνασίου, προελήθησαν δὲ περαιτέρω σκηναὶ τῇ ἐπεμβάσει πολιτῶν. Ὁ λαὸς ἐξετράπη εἰς ἀποδοκιμασίας πρὸς τῆς οἰκίας τοῦ γυμνασιάρχου καὶ διελύθη ὑπὸ τῆς ἀστυνομ., ἣτις τῶρα κάμνει ἀνακρίσεις. Εἰς τα χωρία καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις ἡ εορτὴ διεξήχθη ἐν ἐνθουσιασμῷ καὶ πλήρει τάξει.

ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΠΑΦΟΥ

Ἄγγλοι τινὲς ἐλθόντες ἐσχάτως εἰς τὴν Νῆσον, μετέβησαν ἤδη εἰς Πάρον ὅπως προβῶσιν εἰς δοκιμαστικὰς ἐσκαφὰς τῶν ἐκεῖ μεταλλείων.

Η ΒΟΥΛΗ

Περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου.

ΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Συνεδρία 26)8 Ἀπριλίου.

[Ματαιωθείσης πάσης ἀποκείρας πρὸς κοινὴν συνεννόησιν τῶν δύο μερίδων, ἐπανελήθη ἀπὸ τῆς Δευτέρας εἰς τὸ Νομοθετικὸν ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀ' ἀναγιώσεως τοῦ προτεινομένου ὑπὸ τοῦ κ. Κυριακίδου νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιεπισκόπου. Ἡ συκίνησις εἰς τὴν λαὸν εἶνε ἀρκετὴ, καὶ εἰς τὸν γῶρον τοῦ ἀκροατηρ. στοιβάζονται ὅσοι εἶνε δυνατόν.]

Ὁ κ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ συνεχίζει τὴν διακοπείσαν, ὡς εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον ἐγράφμεν, ἐσθήγησιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ ὁμιλεῖ ἀπὸ τῶν 2 1/2 μέχρι τῶν 5. Ἐξακολουθεῖ τὴν ἐξιστόρησιν τῶν μὴ λησμονηθέντων ἐπιγεγονότων. Ὁ λαὸς καὶ ὁ κληρὸς τῆς Κύπρου ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃσιν τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ τοὺς Μητροπολίτας, καὶ τὸ ἐκλογικὸν τοῦτο σύστημα ἀνάγεται μέχρι τῶν πρώτων χρόνων τοῦ χριστιανισμοῦ. Μαρτυρεῖ τούτο καὶ ἡ περὶ ἐκλογῶν ἐγκύκλιος τοῦ 1900, ἡ ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῶν προσώπων ἐκείνων, ἅτινα ἀντιποιοῦνται τὴν συνοδικὴν ἐξουσίαν... Κατὰ τὴς ἐκλογὰς τοῦ 1900, ἐκ τῶν 60 λαϊκῶν καὶ κληρικῶν ἀντιπροσώπων, μὲ ὄλας τὰς καταπιέσεις καὶ καινοτομίας τῶν περὶ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν, ὁ λαὸς ἀπέστειλε τοὺς 46 ἐναντίον των. Καὶ τότε ἐπέτρον τὰς ἐνστάσεις, καὶ διέδιδον αὐτοὶ οἱ ἅγιοι συνοδικοὶ ὅτι εὐσευδῆποτε ἐκλέξῃ ὁ λαὸς, τὸ κόσκιον θὰ τοὺς καθαρῖσῃ. Ὅθεν, ἦτο φυσικὸν ἡ πλειονότης τοῦ λαοῦ νὰ χάσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὰ συνοδικὰ μέλη, ἅτινα ἐξήλεγχον τὰς ἐνστάσεις, ὅχι μόνον διότι ἐκ τῶν προτέρων εἶχον δηλώσῃ ὅτι θὰ καταδικάσωσιν, ἀλλὰ καὶ διότι δὲν ἦτο κανονικὸν σύνοδος.

Ἡ μόνη δυνατὴ λύσις ἦτο ἡ ὑποδειχθεῖσα ὑπὸ τοῦ νῦν Οἰκ. Πατριάρχου καὶ τῶν δύο ἄλλων Πατριαρχῶν, ὅστινες ἐκ συμφωνοῦ συζήτησαν εἰς τοὺς δύο Μητροπολίτας νὰ κάμωσιν ἐκλογὰς ἀνεὺ ἐξελέξεως τῶν ἐνστάσεων, διότι ὁ τρόπος τῆς ἐξελέξεως ἦτο τὸ ζήτημα, καθ' οὗ προσέκρουεν ἡ λύσις. Ἀλλ' ἀμέσως κατόπιν οἱ Πατριάρχαι ἐπρότειναν τὴν λύσιν, καθ' ἣν ὑπέδειξαν τρεῖς ὑποψηφίους, διὰ τὴν ὁποῖαν ὅμως ὁ εἰς τῶν Πατριαρχῶν διφώνησεν, ὁ δὲ λαὸς δὲν ἐδέχθη μὴ θελήσας νὰ θυσιάσῃ τὰ δικαιώματά του. Περιέργως ὅμως ταύτην ἐδέχθησαν οἱ περὶ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν.

Τούτο εἶνε τὸ ἀδιέξοδον, ὅπερ ἔρχεται νὰ θεραπεύσῃ τὸ νομοσχέδιον.

Κατόπιν προβαίνει εἰς τὴν ἀνάυσιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐπερ, λέγει, παρενόησαν οἱ περὶ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν. Τὸ ν. οὐδὲως ἐπιμβαίνει εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν ὡς πρὸς τὰ προσόντα καὶ τὴν ἐθρόνισιν τοῦ ἐκλεγχομένου Ἀρχιεπισκόπου. ὅταν εὗτος ἐκλεγῆ, ἂς ἴλθῃ ἡ Ἐκκλησία ν' ἀποφασίσῃ ἂν ἔχῃ τὰ προσόντα καὶ ἂν μὴ τὰ ἔχῃ ἂς μὴ τὸν ἀναβιβάσῃ εἰς τὸν θρόνον. Δεχόμεθα νὰ συντάξουν οἱ Συνοδικοὶ ἄρθρον, ὅπερ νὰ καταχωρίσωμεν εἰς τὸν νόμον καὶ δι' οὗ νὰ διασώζεται τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐκκλησίας.

Τὸ νομοσχέδιον, λέγει, κανονίζει μόνον τὸ κοσμικὸν μέρος τῆς ἐκλογῆς, ἦτοι τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὁ λαὸς θὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἀντιπροσώπους. Καὶ οἱ συνοδικοὶ, ὡς ἐξηγήθημεν μετ' αὐτῶν, συμφωνοῦν ὅτι πρακτικώτερον εἶνε νὰ ἐκλεγῶσιν ἀμέσως ὑπὸ τοῦ λαοῦ οἱ γενικοὶ ἀντιπρόσωποι, ὅστινες νὰ ἐκλέξωσιν τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ ὅχι νὰ ἐκλεγῶσιν εἰδικοὶ καὶ ὑπ' αὐτῶν οἱ γενικοὶ.

Κατὰ τὰ ἄλλα τὸ ν. ἀκολουθεῖ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἐγκύκλιον τοῦ 1900, τὴν ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τῶν συνοδικῶν καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιπροσώπων καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐκλογικὸς σταθμοὺς. Ἀλλὰ τῶν καλῶν θὰ προεδρεύωσιν οἱ ἑλληνεὶς ὀρθόδοξοι δικασταὶ, κωμοδίκαι, πρωτοκολληταὶ καὶ μουδίσαι, διὰ νὰ ἐξατραλίσωμεν ἀνεπηρέαστον ἐκδήλωσιν τῆς συνειδήσεως τῆς χώρας. Ἐπίσης ἐκλογεῖσθαι θὰ εἶνε οἱ ἡλικίας 20 ἐτῶν καὶ ἄνω, καὶ ἀνατίτομεν εἰς τοὺς Διοικητὰς, ὅστινες κρατοῦσι βιβλία γεννήσεων καὶ θανάτων, νὰ συντάξωσι καταλόγους καὶ τοὺς ἀποστελωσιν εἰς τοὺς μουχτάρους, ὅστινες θὰ ἐξακριβώσιν τὴν ταυτότητα τῶν ἐκλογέων. Ἡ ἐγκύκλιος τοῦ 1900 μετεχειρίζετο καὶ ὀθωμανοὺς μουχτάρους, ἐνῶ τὸ ν. τούτο μόνον τοὺς ἑλληνας.

Θὰ κηρύξωσι τὰς ἐκλογὰς οἱ δύο Μητροπολίται, διότι μόνον

νον αυτοί εινε οι υπεύθυνοι εκκλησιαστικοί αρχηγοί, προερχόμενοι εκ της ψήφου του λαου. Ουτοι θα δρίζωσι τον αντιπρόσωπον εκάστης κάλπης εκ των δικαστών, κωμοδικών, πρωτοκλήτων, άλλ' αν οι συνοδικοί θέλουσι, δυνάμεθα να νομοθετήσωμεν επως παρακάθηνται και αντιπρόσωποι αυτών. Οι δύο Μητροπολίται και τα λοιπά συνοδικά μέλη θα κρίνωσι και αποφασίζωσι επί των ενστάσεων. Καί εαν οι δύο Μητροπολίται διαφωνήτωσι, θα παραπέμπωσι την ενστασιν εις μικτήν διατησίαν συγκειμένην εκ του άνωτέρου κλήρου και τριών αρχαιοτέρων ορθόδοξων δικαστών. Ούτω λύεται το άδιέξοδον της εξελέξεως των εκλογών και καθητυχάζει η πλειονότης, ητις έχασε την εμπιστοσύνην προς τα συνοδικά μέλη, άφοδ ταυτα εκήρυττον τότε ότι δια του κοσμίου θα καθαρίσωσιν εκ των ενστάσεων, όποιους αντιπρόσωπους θέλωσι. Καί προνοούμεν μόνον περι διαφωνίας των δύο Μητροπολιτών, διότι τούτους θεωρούμεν υπευθύνους και ουχι τους μοναχούς, ετινες ρητώς κωλύονται υπό των κανόνων ν' απομακρύνωνται εκ της Μονής των και αναμιγνύονται εις κοσμικάς υποθέσεις. Καί η Κρήτη απαγορεύει διά νόμου εις τους μοναχούς και ηγουμένους να εξέρχωνται των μοναστηρίων και αναμιγνύωνται εις κοσμικά έργα, να δανειζωσι, να κάμνωσι κουμπάρους κλπ.

Μετά την εξελέξιν των εκλογών οι δύο Μητροπολίται η δ εις θα καλέσωσι τους αντιπρόσωπους εις την αρχιεπισκοπήν κατά το έθιμον και μετά των Συνοδικών θα εκλέξωσι το Αρχιεπίσκοπον, εστις θα μείνη άπλώς ψηφισμένος έως δτου και η Εκκλησία τον θεωρήσει κατάλληλον.

Ο εισηγητής κατόπιν λέγει ότι επί δύο περιόδους ο λαός εκλέγει βουλευτάς με ρητήν εντολήν να προνοήσωσι περι εκλογής αρχιεπισκόπου, όπως ησυχάσει ο τόπος. Λέγει ότι επί εξετίαν τα συνοδικά μέλη ουτε βήμα έκαμαν προς διευθέτησιν του ζητήματος, τουναντίον κατά το διάστημα τοτο ανεράνησαν ζιζάνια άπειλοδντα αιματοκυλισμόν εν αυτή τη Λευκωσία, και έπαισε τους ευαγγελικούς. Υπαινίττεται επίσης την κακήν όρασιν των δύο έξωθεν τότε κληθέντων Ιεροκλήρων. Εις τριαύτην κατάστασιν το ν. έρχεται να θέσει τέρμα και προτείνω την πρώτην άνάγνωσιν του.

Ο όρ. Θεοδότου υποστηρίζει.

Ο κ. ΑΡΑΟΥΖΟΣ κηρύττεται κατά του ν. όπερ θεωρεί ως λίαν ριζοσπαστικώς αντίκειμενον εις τα δικαιώματα της εκκλησίας, λίαν άσελώς αντιπαραερχόμενον του Ιεροού κανόνας και θεοπνεύστους έρμηνείας και τας κατ' εμπνευσιν του Θεου εκλογάς. Διά πρώτην φοράν καθιερωται εκλογή αρχιεπισκόπου υπό κυβερνητικών υπαλλήλων, και το ν. θέτει ως γεγονός την ύπαρξιν μειδων, ουδέ λαμβάνει μέτρα ως προς τα προσόντα του αρχιεπισκόπου, επί των όποιων το άρθρον 29 αποκλείει εις την εκκλησιαστικήν αρχήν πών δικαιώμα.

Το νομοσχέδιον εμπιστεύεται εις ηγεμόνα άλλόδοξον καθήκον, όπερ αντίκει εις την εκκλησίαν, και αφήνει τους υπαλλήλους τούτου ν' αποφανθώσι τελειωτικώς επί εκκλησιαστικών ζητημάτων, εις δε την Ιεράν σύνοδον αφήνει μόνον καθήκοντα γραφείως. Καί ταυτα, καθ' ον χρόνον η Κυβ. στήριζομένη επί των φιλελευθέρων παραδόσεών της εκήρυξεν ότι δεν αναμιγνύεται εις το ζήτημα. Αλλά και αν ψηφισθ η το ν. παλιν δεν θα ήτο νόμος διά την εκκλησίαν, διότι υπάρχει ο παγχριστιανικός άπαραβλαστος κανών: «οι τοις κανόνσιν άντικείμενοι τύποι άκυροι εισί.» Πάντα τα έθνη εσεβάσθησαν την αρχήν ταύτην, και παντοσ η εκλογή των αρχηγών της εκκλησίας εινε εκκλησιαστική, θεοπνευστος, και ουχι πολιτική. Καί εν Κύπρω, καθ' ολας τας περιπτώσεις η εξακριβωσις της γνώμης του λαου υπέκειτο μόνον εις την Ιεριαν της εκκλησίας και αυτή έχει το δικαίωμα της ενθρονίσεως.

Νικολαίδης. Παραδέχεσθε και ότι όταν τα συνοδικά μέλη εκδικάζουν ενστάσεις εινε θεοπνευστα ;

Αραούζος. Δεν έχω την δύναμιν να εξιχνιάζω την θείαν θέλησιν, αλλά γνωρίζω ότι η σύνοδος έχει εκ των κανόνων το δικαίωμα της εξελέξεως. Υποστηρίζει κατότιν τε κανονικόν της Συνοδου, ητις εργαζεται επί τη βάσει των κανονισμών της 15 Μαΐου 1900, ους υπέγραψαν οι δύο Μητροπολ και καθ' ους 4 συνοδικά μέλη υπό την προεδρίαν ενός μητροπολίτου αποτελοσιν άπαρτίαν.

Σωζος, έρωτά αν εις τους κώδικας αναφέρεται άλλη παρομοία σύνταξις κανόνων.

Ο κ. Αραούζος άπαντά ότι δεν έπροχώρησε τόσο εις

την εξέτασιν των κώδικων. Οι ηγούμενοι λαμβάνουσι μέρος εις τας συνόδους άφ' ου ηλαττωη ο αριθμός των επισκόπων. Συμφωνει ότι οι κληρικοί πρέπει να περιορισθώσιν εις τας εκκλησιων φροντίδας, αλλά παρατρειδεται μετά βαρύτητος ο κ. Κυριακίδης ώμιλησε περι των μοχών των όρέων. Κατόπιν έρχεται εις την εξιστορησιν των φάσεων του αρχιεπισκοπικού, χαρακτηρίζει την εκ της συνοδου άποχώρησιν του Μ. Κιτίου ως άτυχη εμπνευστιν συνετέλεσσαν πολύ εις την σημερινήν κατάστασιν, ότι αι εκλογαι διεξήχθησαν μετ' άπρεβλήπτου πείσματος και ως συνέπεια υπήρξαν πολλα ενστάσεις. Αλλά πρό πάσης αποφάσεως συνέδη το λυπηρόν επεισόδιον της διαμαρτυρίας του Μ. Κιτίου και των 45 αντιπροσώπων κατά του κανονικού της Συνοδου. Εις πάσαν προξίν της αυτη προέβαινε πιστεύουσα ότι ορθώς ενήργει, καιτοι δε ειδικοί έδωκαν γνώμην ότι ειχε το δικαίωμα να προβη εις τας εξελέξεις, εν τούτοις έθιώρησε κανονικόν να υπακούση εις την γνώμην των τριών Πατριάρχων και να σταματήσει.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 27/9 'Απριλίου.

[Ο Αρχιγραμματιεύς καταθέτει τρία τηλεγραφήματα πολιτών και του συλλόγου Ευσειείας Λεμεσού διαμαρτυρομένων κατά της εταγωγής του αρχιεπισκοπικού ν.]

Ο κ. ΑΡΑΟΥΖΟΣ συνεχίζει την άγόρευσιν του κατά της αρχής του ν. Δεν δυνάμεθα, λέγει, να επέμβωμεν διά νομοθετήματος, όπερ δεν θα ήτο δικόν, υπό της εκκλησίας.

Σωζος. Πειος έμποδίζει την εκκλησία αυτην, ην αναφέρει, να μάς δείξη τι να κάμωμεν δια να ειμεθα κανονικοί ;

Αραούζος. Έλαβες μέρος εις τας συτνήσεις και γνωρίζεις τας δυσκολίας.

Σωζος. Γνωρίζω ότι δεν ήλουσι να εργασθώσιν.

Αραούζος. Η εκκλησία θέλει λύσιν προερχομένην εκ εκυτης εν συνεργασία με τον Κιτίου.

Σωζος. Όστε η Σύνοδος του κ. Αραούζου παραδέχεται κατ' αρχήν ότι δυνάμεθα να φέρωμεν νομοσχέδιον, άρκει να το συντάξη εκείνη.

Αραούζος. Η σύνοδος, ην και χθες εν τηλεγραφήματι ο Πατριάρχης εκάλεσεν Ιεράν Σύνοδον, δεν αναγνωρίζει εις το Νομοθετικόν το δικαίωμα να νομοθετήση, άλλ' αυτη να κάμη Κανονισμόν της εκλογής, ον να υποβάλη υπό την έγκρισιν της Κυβ. Η εταγωγή τοιούτου ν. θέτει ετικίνδυνον αρχήν. Διότι τι επιχειρήματα θα έφερον οι εισηγηταί του αν μετά μίαν δετίαν άλλη πλειοψηφία εν τω Νομοθετικώ έφερε ν. περι όλως εξαιρετικής περιπτώσεως καθαιρέσεως αρχιεπισκόπου ;

Κυριακίδης. Δεν πρόκειται μήτε περι χειροτονίας μήτε περι καθαιρέσεως ταυτα εινε ισωτερικά δικαιώματα της εκκλησίας τώρα πρόκειται περι εκλογής αντιπροσ. υπό του λαου.

Αραούζος. Έδειξα ήδη ότι το 29 άρθρον τελειώνει την εκλογήν χωρίς ν' αφήσει κανέν δικαιώμα εις άλλα σώματα. Δεν βλέπω την ανάγκην μέτρων τοιούτων εξαιρετικών, άτινα χωρίς να υπόσχωνται όριστικήν λύσιν θα γεννήτωσι σκάνδαλα. Ο άγορεύων κατόπιν λέγει ότι αν απέτυχεν η σύνοδος εις τους δύο γνωστούς Ιεροκήρυκας, έπρεπεν όμως να επαινεθ η και διότι έφρόντισεν ώστε τώρα να έχη η νησος καλούς Ιεροκλήρ.

Συναντώμεθα με τον εισηγητήν του ν. ότι μάς χρειάζεται μία δύναμις, ητις επιβαλλομένη να φέρη την λύσιν, άλλ' η τοιαύτη δύναμις δεν δύναται να εινε η προτεινομένη, εινα της αντιδράσεως και των κωλυμάτων άτινα εύρίσκει. Δεν μένει παρά η αδελφική βοήθεια των όμοδοξων εκκλησιών, ην υποδεικνύουν οι κανόνες, ην υπέδειξεν άλλοτε ο Κιτίου Καίρω επίσης συναντώμενος μετά του εισηγητου ότι πρέπει να τηρήσωμεν άθικτους τους δεσμους μετά των λοιπών εκκλησιών, άλλα προς επιτυχίαν τούτου δεόν να βαδίζωμεν εν άρμονία προς τας συμβουλάς των, και αποφεύγωμεν πών εναντίον αυτών. Η Ιερά σύνοδος εζήτησε τηλεγραφικώς την γνώμην του Πατριάρχου επί του ν. και ιδού την άπάντησιν (εις άλλην στήλην.)

Σωζος. Το τηλεγράφημα το προκάλεσαν την άπάντησιν ;

Αραούζος. Εινε γνωστόν ότι η σύνοδος αποδοκιμάζει το νομοσχέδιον και φυσικά θα ετηλεγράφησε κυριστώσα το αντικανονικόν αύτου. Ο λαός όλος θα εύχαριστηθ η πολύ περισσότερο αν, θυσιάζοντες προσωπικά και κομματικά, εύρωμεν τρόπον λύσεως κανονικής και τελειωτικής. Εάν οι νυν βουλευταί επί 20,000 ψηφισάντων κατά τας βουλευτικές εκλογάς έ-

πλειοψηφισαν κατά 2,500 μετά τόν πόλεμον επί τώσων πολιτικῶν θεμάτων, δέν ἐπιταί δτι δικαιούνται νά υπεράλωσι τήν νομοθετικὴν ἐξουσίαν τῶν τώσων, ὥστε ν' ἀντιποιοῦνται δικαιώματα πατέρων ἐκκλησίας. Φρονεῖ δὲ δτι τσαύτη πλειοψηφία δέν ἀπαλλάττει τήν Κυβ. τῶν ὑποχρεώσεων, ἀς ἀνέλαβεν ἀπέναντι τῆς ἐκκλησίας καὶ δτι τούναντίον πρέπει νά ἐνισχύσῃ τήν ἐκκλησι. ἀρχήν, ἵνα φέρῃ λύσιν σύμφωνον πρὸς τοὺς κανόνας.

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, περιβεβλημένος διὰ τώσων ἀποστολικῶν τίτλων, ὁμῶς δέν ἐτελμήσεν ἐπὶ 30 ἔτη οὐδὲ κατὰ ἐν ἰῶτα νά θίξῃ τήν κατάστασιν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης, καὶ μόνον διὰ μακρῶν διαπραγματεύσεων πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον ἐκατόνισε ταύτην. Διότι οἱ ἐκκλησι. κανόνες δέν παραβιάζονται ὑπὸ νόμων, τεθέντες ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν ἱερῶν πατέρων καὶ δεχόμενοι ὡς ἱερὰ ἱερογρῆμα. (ἀγαγιώσκει τὸν κανόνα.)

Ὁ κ. ΣΩΖΟΣ ὥρα 3.15 ἀναλαμβάνει τήν ἀπάντησιν δριμύτατα καὶ μὲ πολλὰς ἀποκαλύψεις. «Μετὰ προτοχῆς, λέγει, παρηκολούθησα τήν ἀγόρευσιν τοῦ ἐντ. φίλου μου δίοτι τὸν ὑπέθετα ἐφωδιασμένον μὲ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν προσώπων, ἀτινα ἐστειλαν ὑπόμνημα ἐναντίον ἡμῶν ὡς ζητούντων πράξεις ἀντικανονικάς. Ἐνόμιζα δτι ἐμπειυτέμνος αὐτός ἐκ τῶν θεοπνεύστων τούτων πατέρων θά μᾶς ἐπειθεν δτι ἀντικανονικῶς προβαίνομεν. Ὑπέθετα δτι θά μᾶς ἀπεδείκνυεν Ἀρείου καὶ αὐτὸς Ἀθανάσιος θά μᾶς ἐφραγγέλλωνε διὰ παράβασιν κανόνων, ὧν ἐφαντάσθη δτι εἶνε μόνος προστάτης. Δυστυχῶς ἠπατήθη. Τα ἐπιχειρήματά του ἦσαν πτωχὰ, οἱ λόγοι του ἀπλῶς λέξις καὶ θεωρίαι ἀνευ πρακτικῆς σημασίας. Καὶ διὰ τοῦτο ὡς πιστὸν τέλνον τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, ὡς ἀληθῆς τηρητῆς τῶν ἱερῶν κανόνων, ὡς γνήσιος πατριώτης ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ, ὑποστηρίζω τὸ ν. τὸ προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Κυριακίδου.

Ἡ ἐπὶ ἐπτὰ ἔτη ἐκκρεμότης τῆς λύσεως, ἣν οἱ τηρηταὶ τῶν κανόνων ὄφειλον νά ἐπιτύχωσιν ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἐπέφερε τήν καταστροφὴν τῶν συμφερόντων τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πατρίδος δύναμαι νά εἴπω. Ὁ 25ος καὶ ὁ 26ος ἐν Χαλκηδόνι Οἰκ. Συνόδου διατάσσει ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν οἱ ἐπίσκοποι πληροῦσι χηρεύσασαν θέσιν ἄλλως ὑπόκεινται εἰς τιμωρίας. Καὶ ὁμοίως οἱ «θεόπνευστοι» πατέρες κατηγοροῦσιν ἡμᾶς δτι κατστρέφομεν τοὺς ἱεροὺς κανόνας, ἐνῶ αὐτοὶ, ὅστινες ἱτάχθησαν τηρηταὶ τῶν τούτων καταστρέφουσι.

Δέν πρέπει νά ἐθελουσιφλῶμεν. Ἐὰν εἴμεθα καλοὶ πατριῶται, καλοὶ χριστιανοὶ, πρέπει ἐφ' ἑσὸν εἶνε καιρὸς νά διορθώσωμεν τήν παραλυσίαν, ἣτις ὑπάρχει εἰς τήν ἐκκλησίαν, καὶ δέν πρέπει, φοβούμενοι δτι θά ἐκθίσωμεν τήν ἐκκλησίαν, νά κρύψωμεν τὰ ἔλκη τὰ ὑπάρχοντα σήμερον εἰς τὸ σῶμα αὐτῆς. Ἱερεῖς τῶν ἀκεφάλων θρόνων εὐρίσκονται ἐν παραλυσίᾳ, οὐδένα δὲ ἀρχηγὸν ἀναγνωρίζοντες σκανδαλίζουσι τὸν λαὸν ἀναμιγνύμενοι εἰς πταπὰς πράξεις, καὶ ἐν γένει χάρις δυσθεώρητον ἀνθρωπίνους λογισμοὺς ὑπάρχει εἰς τήν κατάστασιν τῶν. Ἡ εἰρήνη, ἡ ἀρμονία, ἡ ὁμόνοια μεταξὺ τοῦ λαοῦ, ἐχάθη. Χρησιμοποιοῦσιν ἐποδηῶν τὸ ζήτημα ἐκάστου, ἐκλογῆς διδασκάλου ἢ μουστάρης ἢ ἐπιτροπείας, τὸ ἀάγουσιν εἰς τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν ζήτημα, εἰς Κιτικὸν ἢ Κυρηναϊκὸν, καὶ ἐν γένει εὐρίσκόμεθα εἰς ἐπαίσχυντον κατάστασιν. Καὶ τὸ δυστύχημα εἶνε δτι αὐτοὶ, ὅστινες ὄφειλον νά διδάξωσι τὴν εἰρήνην, τιθεταὶ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ ἐξαπολύουσι τὰ μοναχικὰ τάγματα εἰς τὰ χωρία, ἵνα ἐπιτύχωσι τοὺς καταχθονίους σκοπούς τῶν.

Ἀραούζος. Νομίζω δτι τὸ ἐντ. μέλος ὁμιλεῖ μονομερῶς.

Σῶζος. Συμπάθω πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ἐντ. μέλους διότι μόνος ἐνταῦθα αἶρει τὸ βῆρος τῶν ἀμαρτιῶν τῶν ἐπτὰ παρελθόντων χρόνων. Λέγω ὁμῶς τὰ πραγματικῶς ὑφιστάμενα, ἵνα δείξω δτι ὀφείλομεν νά νομοθετήσωμεν ὅπως θέσωμεν τέλος εἰς τὴν κατάστασιν. Δι' αὐτὴν ἡ λαϊκὴ ἀντιπροσωπεία ἔχει καθήκον νά προνοήτῃ χωρὶς νά θίξῃ τοὺς ἐκκλησι. κανόνας, ὅστινες πράγματι δέν δύνανται νά θιγθῶσιν ὅχι μόνον ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τούτου ἀλλ' ὑπ' οὐδεμιᾶς ἀρχῆς.

Ἀνέτριξα ἀπαίτας καὶ τοὺς ἀποστολικούς καὶ τῶν Οἰκ. Συνόδων τοὺς κανόνας, ἵνα εὐρω ποτος ἐμποδίζῃ εἰσαγωγὴν ν. κανονίζοντος ἐκλογὴν ἀντιπροσώπων, ὅστινες θά ἐκλέξωσι τὸν ἀρχιεπίσκοπον, καὶ βεβαιῶ δτι οὐδένα εὐρον. Ἰδίως ἀνέτριξα τοὺς κανόνας, οὓς ἀναφέρει τὸ ὑπόμνημα τὸ σταλὲν ἐκ

τῆς ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ δύναμαι νά βεβαιώσω τὴν ὑμ. Ἐξοχότητα καὶ τὸ Συμβούλιον δτι οἱ κανόνες οὗτοι κάθε ἄλλο ἢ ἐμποδίζουσι. Κατὰ τὸν ἀποστολικὸν κανόνα εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον χρεῖται κοσμικῆς ἐξουσίας ἵνα ἀνέλθῃ εἰς τὸν θρόνον, ἀφοριζέσθω ὡς καὶ οἱ περὶ αὐτόν. Τὸν κανόνα τοῦτον φέρουσιν οἱ ὑπομνηματισταί. Οἱ ἐρμηευταὶ λέγουσιν δτι ἂν πρόσωπον, ἱερωμένον ἢ μὴ, γίνῃ ἀρχιεπίσκοπος διὰ τοῦ Ἡγεμόνος, ἀφοριζέσθω. Δηλ. ἂν ἐγὼ ἐζητοῦσα τὴν δύναμιν τὴν ὑμ. Ἐξοχ. καὶ ἐγενόμην ἀρχιεπίσκοπος δέν θά ἀνεγνωρίζομην. Τοιαύτην σχέσιν μὲ τὸ ζήτημα τοῦ ν. ἔχουσι καὶ οἱ λοιποὶ κανόνες, οὓς ἀναφέρει τὸ ὑπόμνημα, καὶ ἔχω τὸ βιβλίον τῶν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Συμβουλίου.

Ἀνατρέχων ὁμοίως τοὺς κανόνας οὐδαμοῦ συνήτησα σύνοδον μὴ ἐπισκόπων ἢ ἐξ ἐνδὸς ἐπισκόπου καὶ κατωτέρων κληρικῶν. Ὁ καὶ ὁ 37 τῶν ἀποστόλων καὶ ὁ 19 τῆς Δ' Οἰκ. Συνόδου πραγματεύονται περὶ τούτων.

Ἡ γνώμη τοῦ Ἁγίου Κυρηναίου.

Μὴ εὐρίσκων κώλυμά τι ἐκ τῶν κανόνων ἐζήτησα καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἐτέρου ὑπευθύνου τῆς ἐκκλησίας, τοῦ Ἁγίου Κυρηναίου, διότι ἐγνώριζον τὴν τοῦ Ἁγ. Κιτίου. Τὴν 23 Μαρτίου, μόλις μᾶς ἐστάλη τὸ ν., μετέβην εἰς ἀρχιεπισκοπὴν μετὰ τοῦ ὁρ. Θεοδοῦ, καὶ ἐπισκέφθη τὸν Ἁγ. Κυρηναίον εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ἐθετα τὸ ζήτημα σαφῶς ἐνώπιόν του, καὶ ὁ Ἁγ. Κυρηναίος, δὴ ἀναγνωρίζω ὡς τὸ ἕτερον θῆμα τοῦ φρικτοῦ περιβάλλοντος, μοὶ ὠμολόγησε καθαρά δτι οὐδέποτε εἶνε ἀντικανονικὴ ἢ εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Νομοθετικὸν ν. κανονίζοντος τὴν ἐκλογὴν ἀρχιεπισκόπου. Πρὸς τιμὴν δὲ τοῦ Ἁγ. Κυρηναίου λέγω δτι ἐπροχώρησε καὶ περισσότερο, ζητήσας ὅπως κανονίσωμεν διὰ νόμων ἐπίτετος καὶ ὁλόκληρον τὸ ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα, ἐν τῷ αὐτῷ δὲ ν. νά προνοήσωμεν ἐτι καὶ περὶ τρόπου κανονίζοντος ἐκλογᾶς ἐπισκόπου, διότι ταχέως θά χρειασθῶμεν νά πληρώσωμεν τὸν θρόνον τῆς Πάφου ἢ ἄλλον ἐὰν ἤθελε κενωθῆ. Καὶ εἰς παρατήρησίν μου, δτι δέν θά ἦτο γενναῖον νά κανονίσωμεν τὸ ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα ἐν ἐλλείψει δύο ἐπισκόπων καὶ δὴ ἀρχιεπισκόπου, κατελήξαμεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ἵνα τὸ ν. τοῦτο γίνῃ ἀποδεκτὸν κατ' ἀρχήν, παραπέμφθῃ εἰς ὑπεπιτροπὴν ἐν ἣ καὶ ὁ κ. Ἀραούζος καὶ τὸ διευθετήσωμεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Ἁγ. Κυρηναίου. Τὸν παρεκάλεσα νά μοῦ ἀποδείξῃ ἀντικανονικὰ σημεῖα ἐν τῷ ν., μοῦ εἶπε δὲ δτι τίποτε τοιοῦτο δέν ὑπάρχει ἀλλὰ πολλὰ προσβάλλοντα τὴν φιλοτιμίαν τῶν συνοδικῶν μελῶν!

Ἀνῆγγελα ταῦτα τῷ Ἁγ. Κιτίου καὶ τὸν παρεκάλεσα νά συναντηθῆ μετὰ τοῦ Ἁγ. Κυρηναίου, ἵνα θέσωσιν ὁμοῦ τὰς βάσεις τῆς τροποποιήσεως τοῦ ν. Συνητήθησαν παρουσία τοῦ κ. Ἀραούζου καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ μου κατόπιν, οὐδέποτε δὲ ὁ Ἁγ. Κυρηναίος ἐδήλωσεν δτι ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ ν. εἶνε ἀντικανονικὴ ἢ ἀντιβαίνει εἰς τὸ διοικητικὸν σύστημα τῆς ἐκκλησίας.

Ἀραούζος. Παρουσία μου πάντοτε ὁ Ἁγ. Κυρηναίος εἶπεν δτι δέχεται τὸ αὐτὸ ν., ἀλλὰ προερχόμενον ἐκ τῆς Συνόδου συμπράξει τοῦ Ἁγ. Κιτίου, καὶ νά ὑποβληθῆ πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Σῶζος. Ὅ,τι λέγω ἐνταῦθα εἶνε ἡ ἀλήθεια. Ὅτι δὲ ὁ Ἁγ. Κυρηναίος δέν ἐμεινε συνεπῆς εἰς τὰς δηλώσεις του ἐκεῖνας, ἀποδείξῃ τὸ ὑπόμνημα ὅπερ μᾶς ἐστειλεν. Ὅτι ὁμοίως ὁ Ἁγ. Κυρηναίος εἶνε θῆμα τῶν προσώπων, ἀτινα τὸν περιστοιχίζουσιν, ἀποδεικνύει καὶ τὸ δτι παρουσία ἐμοῦ καὶ τοῦ κ. Ἀραούζου ἐδήλωσεν δτι δύνανται νά συνεργασθῶσι τὰ συνοδικὰ μέλη διὰ τὸ ν. Καὶ δταν τὸν ἠρώτησα ἂν μὴ δεχομένων τῶν συνεδινῶν, ὁ ἴδιος θά συνεργάζετο μὲ τὸν Ἁγ. Κιτίου, εἶπε ναὶ καὶ ὁμοίως μετὰ τινα ὥραν εἶπεν «ὅχι, πῶς νά τοὺς ἀφήσω, τόσο καιρὸν εἶμαι μαζί των.»

Ἐκ πάντων τούτων φαίνεται δτι ἡ ἐκκλησία ὁμολογεῖ δτι τὸ Νομοθετικὸν ἔχει δικαίωμα νά κανονίσῃ ἐκλογᾶς ἀντιπροσώπων, καὶ δτι μόνον ταπεινοὶ κομματικοὶ λόγοι ἀγούσι τὰ πρόσωπα τὰ λέγοντα δτι εἶνε ἀντικανονικόν, ἵνα παρελκύσωσι τὸ ζήτημα, χωρὶς νά ἐννοῶ τὸν κ. Ἀραούζον.

Τὸ ἔγγραψεν ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν Πατριαρχείων.

Κομπαστικῶς χθὲς ὁ κ. Ἀραούζος ἔλεγεν δτι οἱ σιτιζόμενοι ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατριάρχου τηλεγράφημα ἀποκαλοῦν αὐτοὺς Ἱεράν Σύνοδον. Ἰδοὺ ὁμοίως τί εἶλεγε περὶ αὐτῶν ἐν τῇ ἐκθέσει του ὁ κ. Γεωργιάδης, ὁ ἀπεσταλμένος τῶν Πατριαρχείων. —

• Προτίνα πλεῖστα σχέδια εἰρηκτικῆς λύσεως, ἀλλ' ἀπερ-

«ρίπτοντο, διότι η λεγομένη Σύνοδος έφευρε μέθοδον ένστασε-
ων, ίνα άπορριψη πολλας έκλογας και φέρη τόν επιλαχόντα
«άγιον Κυρηναίος. Παρέστησα εις αύτήν τόν αντικανονικόν και
«άκυρόν της. Ηδυσμένη, ως αντιπρόσωπος τών Πατριαρ-
«χειών ποιούμενος χρείσιν της μεγάλης δυνάμειος μου, να κη-
«ρύξω τόν παράνομον της Συνόδου, αλλά τόν άπεφυγα ως μη έι-
«ρημικήν λύσιν και διότι άντελήφθην ότι η φίλη Βρετ. Κυβ. έ-
«πιοστρέφεται τόν άγ. Κιτίου, ως έξήγαγον έκ τειών συνεντεύ-
«ξεών μου με τόν Αρμοστήν, όστις μου έξιφράσθη εύτω και
«εις έπίσημον γεύμα.»

Αραούζος. Τούτο εί ε έγγραφον έμπιστευτικόν, πώς τόν
έμαθον ;

Θεοδότου. Καί άλλα τειάυτα είνε εις χείρας μας, άτινα
θά έπιθύμει να έγνώριζεν ήδη ο φίλος μας.

Σώζος. Είνε άναγκαίον να είπω ότι η έκθεσις αύτη φέρει
ήμ. 28 Οκτωβρ., 1901. Ίδού έπίσης τί έγραφε :—

«Κατά τόν Αρμοστήν, η άγγλική Κυβ. έπιθυμεί τρίτον
«πρόσωπον διότι άποστρέφεται τόν άγ. Κιτίου, και ύπάρχει
«μυστική συνεννόησις μεταξύ τών Ισχυρών ύποστηρικτών της
«Συνόδου και της Κυβερνήσεως.»

Σύνδοδος άρα κανονική δέν ύπάρχει, άλλ' άνεύθυνοί τινες
μοναχοί, οτινες ρυσιάζοντες τόν άγ. Κυρηναίος κομματίζουσι,
θέλοντες να καταπιέξωσι τά δίκαια της πλειονότητος του λα-
ου. Κατερχόμενοι τών Μοιών των, παρά τούς κανόνες, άνα-
μιγύονται εις ζητήματα ζένα της άποστολής των και ζητοῦσι
να καταπιέξωσι και την μειοψηφίαν καθότι σήμερον διά πρώ-
την φοράν έρχονται να είπωσιν ότι αύτοί πρέπει να εκλέξωσι
τόν αρχιεπίσκοπον και ουχι ο λαός. Ρίπτουσιν εύτω τόν τελευ-
ταίον έβούζιον των κατά τών έλευθεριών του λαου, και λυποῦ-
μαι βλέπων ότι εις αντιπρόσωπος του λαου τούς ύποστηρίζει.

Αραούζος. Τούς ύποστηρίζω άν η πράξις των είνε κανο-
νική. Ότι δέ ημείς δέν είμεθα άρμόδιοι να κρίνωμεν, δεικνύει
και τόν άνευλαβές της γλώσσης του έμιλοῦντος.

Σώζος. Λυποῦμαι ότι η γλώσσά μου είνε βαρεία κατ'
έκείνων, ους ύπερασπίζει ο φίλος μου, αλλά κατεξανίσταται
η συνείδησίς μου, διότι είνε οι ύπεύθυνοι της καταστάσεως,
ει καταλασπώσαντες τά δίκαια, τά θέσμια και τούς κανόνες.
Και εξανίσταται η συνείδησίς μου κατά τών προστατών τών
Κολλεσιών και Τεικνοπούλων, ύβριστών της πατρίδος και εκ-
κλησίας.

Κατόπιν αναφέρει την σελίδα 74 της Ιστορίας του Φι-
λίππου Γεωργίου, καθ' ην οι Μητροπολίται άποτελοῦσι τήν
Σύνδοδον, εκλεγόμενοι ύπό του λαου τών επαρχιών, ένφ ο άρ-
χιεπίσκοπος εκλέγεται ύπό του λαου άπάσης της Νήσου επι-
κυροῦται ύπό της Κυβ. κα χειροτονείται ύπό της Συνόδου,
όταν δέ πρόκηται περί σοβαρών ζητημάτων ο αρχιεπίσκοπος
καλεί τούς Μητροπολίτας και μετ' αυτών τά λύει συνοδικώς
κατά τούς κανόνες.

Ούδαμοῦ αναφέρεται ότι οι μοναχοί κάτέρχον-αι έκ τών
δρέων ίνα λάβωσι μέρος εις άποφασεις τών επισκόπων. Δυνά-
μεθα να συνεργασθώμεν, και άν μας άποδειξωσιν έν τφ ν. άρ-
θρον θίγον τούς κανόνες, είμεθα έτοιμοι να τόν τροποποιήσωμεν,
διότι συμφωνοῦμεν ότι οι κανόνες είνε άδικτοι.

Οι Έπτανήσιοι.

Και άλλοι ορθόδοξοι εύρεθέντες ύπό άγγλικήν διοίκησιν
έψηφισαν νόμον κανονίζοντα εκκλησιαστικά ζητήματα και εκ-
λογήν επισκόπων, και εύτοι είνε οι Έπτανήσιοι, ών τόν πα-
τριωτισμόν πιστεύω θαυμάζει και ο φίλος μου. Ο νόμος των
δέ έπεκυρώθη ύπό του Αρμοστου και της Βασιλίσσης, έτε-
ροδόξων, άλλ' εύδολως έβλάβη η ορθοδοξία τών Έπτανησιών
ως φεβείται δι' ημάς ο κ. Αραούζος.

Τόν ν. τούτο προνειί περί όλου του κυπριακου λαου, έ-
ξασφαλίζει την γνάμην του, δέν είνε κομματικόν, εισήχθη χά-
ριν της ειρήνης και του γοήτρου της εκκλησίας. Οφείλει και
η ύμ. Έξοχότης να βοηθήση τούς όκτώ αντιπροσώπους της
πλειοψηφίας, ίνα έπιφέρωσι την ειρήνην. Έάν η ψήφος της
Κυβ. έμποδίση τούτο, η Κυβέρνησις θά υπέχη την εύθύνην.
Τότε θά έπίστευα εκείνο όπερ δέν έπίστευσα έως τώρα, ότι η
Κυβ. θέλει να είνε διηρημένος ο λαός, ίνα βασιλιύη εκείνη,
άκολουθούσα την άρχήν του Μακιαβέλλη «διαίρει και βασιλεύει.»

Μετά τόν κ. Σώζον λαμβάνει τόν λόγον ο κ. Νικολαΐδης
ύπερ του ν. μέχρι τών 6 μ.μ. ότε διακόπτεται η συνεδρία.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 28/10 Απριλίου.

Ο Αρχιεπίσκοπος καταθέτει τρία τηλεγραφήματα έκ

Πάφου, ήτοι του τοποτηρητου και της διαχειριστικής επιτρο-
πής του θρόνου, του Συλλογου Εύσεβείας, και τών επιτροπών
των εκκλησιών Αγ. Θεοδώρου και Αγ. Κεντέου, διαμαρτυ-
ρομένων διά την ύποβολήν του ν. Ο κ. Χατζηγιάννου λέγει :
διαμαρτυρούμεθα έν ύπάρχει τοποτηρητής.

Ο κ. Νικολαΐδης συνεχίζει την άγορευσίν του και όμιλει
μέχρι τών 4.20 μ.μ. ότε λαμβάνει τόν λόγον ο κ. Χατζηγι-
άννου ύπερ του ν. και όμιλει μέχρι τών 6.20 ότε η συνε-
δρία αναβάλλεται.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 29/11 Απριλίου.

Ο κ. ΘΕΟΔΟΤΟΥ λαμβάνει τόν λόγον ύπερ του ν. από
της 2.35 και όμιλει καθ' όλην την συνεδρίαν μέχρι τών 6.20.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 30/12 Απριλίου.

Ο κ. Αραούζος καταθέτει έπίσημα έγγραφα προς δια-
λεύκανσιν μιας παλαιάς ύποθέσεως μεταξύ μοναχών και του
Ηγουμένου Κύκκου, περί της όποιας είχεν όμιλήσει ο κ. Θεο-
δότου, ίνα άποδείξη ότι εκκλησιαστικά ζητήματα άνετέθη-
σαν και άλλοτε εις διαίτησίαν κοσμικών.

Ο Μ. ΚΙΤΙΟΥ λαμβάνει τόν λόγον από τών 2.40 μέχρι
τέλους της συνεδρίας, ήτοι μέχρι τών 6.20. Λέγει ότι τόν ν.
έχει έλλείψεις ως πάν τοιοῦτον αλλά δέν είνε άντικανονικόν.
Αναφέρει ότι πέρυσιν ο Μ. Κυρηναίος τφ είπεν ότι είνε άπο-
φασισμένος όριστικώς να λύση τόν ζήτημα αλλά μετά τινας
ήμέρας τφ είπεν ότι πολλάκις ο άνθρωπος είνε ήνάγκασμένος
να κάμνη ό,τι δέν φρονεί.

Πρός τόν τέλος ο κ. Αραούζος διακόπτει διά να είπη ότι
άπό του 1748 μέχρι του 1854 έν Κύπρω εξέλεγοντο ύπό του
λαου τρεις και μεταξύ αυτών η Σύνοδος εξέλεγεν ένα ως άρ-
χιεπίσκοπον.

Ο Μ. Κιτίου άπαντά ότι δέν πιστεύει ο λαός να πωλή-
ση τά δικαιώματά του εις ημάς τούς κληρικούς. Έγώ δε
όστις επί της σημαίας μου έχω εργάζου, ίνα ο λαός άποκτή-
ση περισσότερα δικαιώματα δέν είνε δυνατόν να εργασθώ προς
περιορισμόν αυτών.

Η συνεδρία άνελήθη διά τήν προσεχή Δευτέραν, ότε θά
συνέλθω την άγορευτίν του ο Μ. Κιτίου, είπών, ότι θά όμιλή
δύο ώρας επί του τελευταίου τούτου σημείου, όπερ άνέφειν
ο κ. Αραούζος.

Τόν Συμβούλιον είνε κατακόπον, και ιδίως ο Γραμματέυς,
ο Διερμηνεύς και οι Δημοσιογράφοι.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΜΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Η Ίερά Σύνοδος έτηλεγράφησε προς τόν Οικουμενικόν Πα-
τριαρχεον διά τόν αντικανονικόν του ύποβληθέντος εις τόν Νο-
μοθετικόν νομοσχεδίον περί εκλογής αρχιεπισκόπου, Ιλαβι δε
την έξης άπάντησιν, ην και άνέγνωσεν εις τόν Νομοθετικόν ο κ.
Αραούζος :—

Ίερά Σύνοδος και Κιτίου.

Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως άποδο-
κιμάζει πάσαν πράξιν μη συνάδουσαν Ίε-
ροίς Κανόσι, πολιτεύματι αύτης. Εύχομαι
άδελφοί όμόνοϊαν και ένέσχυσιν άνωθεν έν
όδφ ταύτη.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΑΝΣΩΜΑΛΙΑ

Είς τόν γραφεϊόν Λάρνακος.

Είς τόν Ταχυδρομικόν Λάρνακος άνεκαλύφθη άνωμαλία
καθ' ην μία ταχυδρομική έπιταγή 4 λιρών εκδοθεϊσα έν Α-
λεξανδρεία, έξηργυρώθη άτι 14 λιρών εις βάρος του ταχυ-
δρομείου. Η Κυβέρνησις άπέστειλε τόν Γενικόν Έλεγκτήν
κ. Γκράναμ, όστις έπίστρεψεν ήδη εις Λευκωσίαν, ίνα ύπο-
βάλη έκθεσιν. Είς την έξαργύρωσιν της έπιταγής είνε άναμι-
μιγμένοι εις δθωμανός και εις χριστιανός υπάλληλοι του Τα-
χυδρομείου. Μετά την έπιστροφήν του Έλεγκτου έν Λευκω-
σία, τόν ταμειυτήριον Λάρνακος έτηλεγράφησε προς την Κυ-
βέρνησιν ότι ο ειρημένος δθωμανός υπάλληλος είχε ζητήση δά-
νειον 10 λιρών.

Χωρίς επί του παρόντος ν' άναμιχθώμεν καθόλου εις την
ύπόθεσιν, εκφράζομεν μόνον την πεποίθησιν μας εις τήν άμερο-
ληψίαν, την έντέλειαν τών άνακρίσεων και την δικαιοσύνην της
Κυβερνήσεως.